

Motion till riksdagen 2012/13:So510

av **Hillevi Larsson m.fl. (S)**

Mat ska ingå i äldreomsorgens maxtaxa

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att mat ska ingå i äldreomsorgens maxtaxa.

Motivering

Kost- och näringsfrågor inom vård och omsorg för äldre har grundläggande betydelse för kvaliteten i hela äldreverksamheten. Flera undersökningar har visat att näringsbrist bland äldre inte är helt ovanligt och att näringsbrist riskerar att leda till ökad ohälsa. Mat är en del av den medicinska behandlingen och alla måltider under dygnet är viktiga.

Maxtaxan i äldreomsorgen har inneburit att många kommuner tar ut höga avgifter för matabonnemang och kallar nu den tidigare biståndsbedömda insatsen matdistribution för ”servicetjänst” i kundvalsmodellen, vilket innebär att den inte räknas som underlag för det förhöjda förbehållsbeloppet som det var tidigare och som är praxis i särskilt boende.

Förbehållsbeloppet är reglerat i lag. Det innebär medel för att tillförsäkra att den enskilde förbehålls tillräckliga medel för personliga behov, boende och andra normala levnadskostnader.

Avgifter för hemtjänst, dagverksamhet och omsorg i särskilt boende regleras från och med den 1 juli 2002 i 8 kap. socialtjänstlagen (SoL). Från och med den 1 januari i år infördes inkomstberäkning i socialtjänstlagen. Samtidigt gavs kommunerna ersättning för ökade kostnader i finansieringssystemet.

En konsekvens av höga avgifter för mat i särskilt och ordinärt boende är att låginkomsttagare hamnar på ett negativt avgiftsutrymme vid beräkningen av avgifter inom äldreomsorgen. Det innebär att de inte behöver betala någon avgift för vården, men det betyder också att det blir mindre pengar över för personliga behov. Detta är orimligt. Alla bör vara garanterade gällande mini-

Fel! Okänt namn på

mibelopp för personliga behov. Skulle den enskildes avgiftsutrymme vara negativt måste därför kostavgiften reduceras mot samma summa som det negativa avgiftsutrymmet så att den enskilde inte blir lidande.

Maten har stor betydelse för alla och i synnerhet för äldre. Undernäring är vanligt bland pensionärer och svårigheten att få äldre att äta kan vara ett problem i sig.

Därför är det extra viktigt att maten vi erbjuder våra äldre inom vård och omsorg är både näringsriktig och god. Kvalitén på maten, hur den ser ut och är upplagd är avgörande. Mat är en viktig del av vården och ett viktigt komplement till den medicinska behandlingen.

Maxtaxan i äldreomsorgen kom till för att skapa trygghet för de äldre och för att kommunerna inte ska kunna ta ut oskäligt höga avgifter. Tidigare kunde det skilja tusentals kronor i avgift mellan olika delar av landet.

Maten är inte bara en viktig del av den medicinska behandlingen för äldre utan även av den allmänna omvårdnaden. Avgifterna för mat ser olika ut i landet och slår hårt mot många äldre med lägre inkomster. Självklart måste maten bli en obligatorisk del av maxtaxan och inga extra avgifter ska kunna tas ut vare sig det kallas ”servicetjänst” eller något annat. Mat är livsnödvändigt och avgörande för livskvalitén. Ingen ska behöva avstå från mat av ekonomiska skäl.

Stockholm den 1 oktober 2012

Hillevi Larsson (S)

Carina Hägg (S)

Eva-Lena Jansson (S)

Åsa Lindestam (S)

Carina Ohlsson (S)

Lena Sommestad (S)